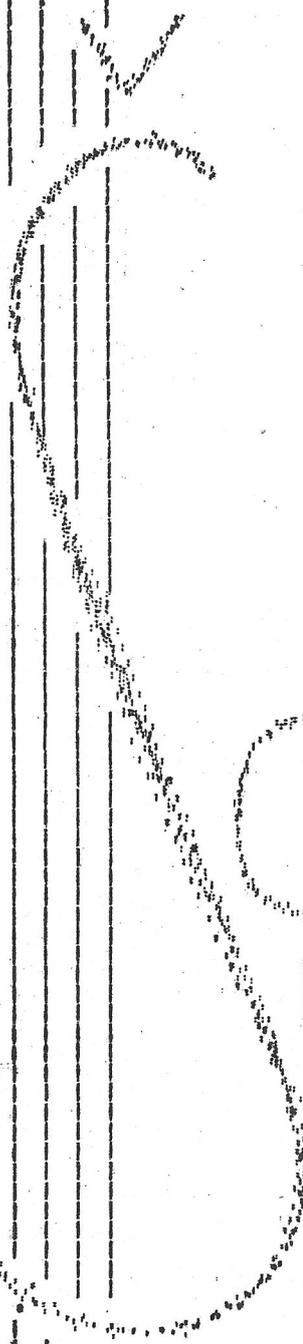

LETO: I

ŠTEVILKA:

1

SOLARČEK

IZPOD ČRNE PRSTI

GLASILO PIONIRSKEGA ODREDA

"FRANCE BEVK"

OSNOVNA ŠOLA PODBRDO

~~Pozdravljen, "Šolarček izpod Črne prsti". Vesel sem te.~~

~~In prav rad ti napišem nekaj besed za tvoj sprejem.~~

~~Kdo pa če ne jaz? Vaš pionirski odred naš moje ime.~~

~~To je prvo. Drugo je, da smo vsi doma z bregov, od koder~~

~~tečejo vode v Bačo. To že pomeni neko sorodstvo. Ponosni~~

~~smo na našo Baško grapo in na gore, ki jo zapirajo okrog~~

~~in okrog. Ko sem bil še majhen, so mi bili trije hribi~~

~~vedno pred očmi: Kojca, Porezen in Črna prst. Spodaj pa~~

~~Baška grapa, ki sem jo rad obiskal, da sem nekoliko pri-~~
~~šel "v svet".~~

~~Tista leta, ko so pri nas gradili železnico, je bilo~~

~~ondi res kaj videti. Po vsej dolini so zrasle nove ba-~~

~~rake. Prišli so delavci od vseh vetrov in govorili vse~~

~~mogoče jezike. Takrat sem se rad izgubil prav do Pod-~~

~~brda, vso pot gledal in poslušal. Bil sem v Podbrdu tudi~~

~~tisti dan, ko so predrli zadnji meter predora iz Bohinja~~

~~Vihrale so zastave, igrala je godba, videl sem dekleta~~

~~v narodnih nošah... Ta dan mi je še vedno v živem spo-~~

~~minu, kot da je bilo včeraj...~~

~~Pa zakaj vam to pripovedujem? Kar tako, ker mi je ravno~~

~~kanilo v spomin. Morda boste v "Šolarčku" tudi vi napi-~~

~~sali kak spomin. Kako zgodbo, ki ste jo sami doživeli~~

~~ali kak dogodek, ki ste ga slišali od drugih. Karkoli-~~

~~strani vašega lista naj bodo odsev življenja bregov~~

~~pod Črno prstjo. Kdo ve, morda kateri izmed vas postane~~

~~pisatelj. To si srčno želim. A četudi se to ne zgodi,~~

~~nič ne de. Na straneh "Šolarčka" se boste vadili v lepi~~

~~slovenščini. Tudi to je mnogo. Že s tem bo "Šolarček~~

~~izpod Črne prsti", ki mi želimo mnogo uspehov, dosegel~~

~~svoj namen.~~

France Bevk

NAŠA ŠOLA OD USTANOVITVE

Naša šola ima dolgo in težko zgodovino. Kjer se danes dviga novo šolsko poslopje, je stala še pred kratkim stara, na pol porušena šolska stavba.

Leta 1869 je bila v Podbrdu ustanovljena zasilna šola. V njej so poučevali duhovniki, ki se niso dosti zmenili za posvetno življenje vedoželjnih otrok. Leta 1900 je bilo sezidano šolsko poslopje. Med I. svetovno vojno je šolsko poslopje služilo kot vojna bolnica in v njem ni bilo pouka. V začetku italijanske okupacije so poučevali domači učitelji v domačem jeziku, nato pa so pričeli poučevati italijanski učitelji, ki so hoteli vsiliti svojo govorico. To jim je le delno uspelo, toda samo za kratek čas. Nato je moralo italijansko učiteljstvo zapustiti kraj. Reden pouk je pričel šele po osvoboditvi. Šola je bilo treba obnoviti, kar je bilo tudi izvršeno s pomočjo in velikim razumevanjem nove ljudske oblasti.

Gotovo bi sivi zidovi stare šole, ki so na novo prepleskani, vedeli mnogo povedati. V tem dolgem obdobju so se morali naučiti toliko kot učenci, ki prihajajo v sodobno šolo z vsemi ugodnostmi, katere si je pribrala v dolgoletnem boju za obstoj. V njej se je pričelo novo življenje. Z vseh naših bregov in grap prihajajo v šolo učenci, da si pridobijo znanja ter zaupanja vase, da bodo odhajali trdni v življenje ter vrnili družbi, kar jim je dala.

Jelka Valentinčič, VIII. r

GRADNJA NOVE ŠOLE

Odkar je šola v Podbrdu postala popolna osemletka, so se začeli vanjo stekati tudi učenci iz okoliških vasi. Stara šola je postala pretesna in zato je bilo treba zgraditi novo. Prišli so delavci podjetja "Posočje" iz Tolmina ter pričeli z deli. Del stare šole so porušili in poleg izkopalni temelje novi. Tudi mi učenci smo pomagali po svojih močeh. Šola je pričela rasti, kajioni so dovažali gradbeni material, delavci pa so pridno delali. Mi pa smo že težko čakali, kdaj bomo lahko iz tesnih prostorov stare šole stopili v novo. Vendar je tako veliko stavbo težko zgraditi. Ne da se takoj. Prišla je zima in z njo prve snežinke. Nova šola pa je bila še brez strehe. Delavci so podvojili moči. Z rokavicami na rokah so křili novo šolo. Premagali so mraz - premagali so zimo, šola je dobila streho. S tem pa delo še ni bilo končano. Ko je mraz popustil, so delavci pričeli s poslednjim napadom in vedeli smo, da bomo jeseni stopili v nove svetle učilnice. Bilo je 14. oktobra letos, ko smo prvič stopili čez prag nove šole.

Vsi smo bili veseli. Z velikim zanimanjem smo si ogledali svoj novi dom. Tako je bilo vse lepa in čisto, da nam je bilo kar nerodno. Sedaj, ko imamo še šolski avtobus, res pozabljamo na tegobe prejšnjih let.

Hvaležni smo graditeljem in naši družbi, ki nam je dala tako lepo šolo. Pionirji! Trudimo se, da ohranimo našol šolo čimdalje novo in lepo, da bo ostala taka tudi za tiste, ki bodo prišli za nami.

Zgaga Pavel, VI. r

DELOVANJE KROŽKOV NA NAŠI ŠOLI

Kot na vsaki šoli smo tudi na naši ustanovili lani nekaj krožkov, od katerih pa sta delovala le šahovski in recitatorski. Šahovski v izredno težkih pogojih zaradi pomanjkanja prostorov.

Letos smo pauk pričeli s precejšnjo zamudo, zato je sedaj več učencev in imamo za stransko udejstvovanje le malo časa. In še to veliko učencev se vozi v šolo z avtobusom ali z vlakom in v krožkih lahko udejstvovali samo ob sobotah. Prav te sobotne ure bi morali boljše izkoristiti.

Na naši šoli imamo šahovski, strelski, recitatorski in novinarski krožek. S tem da ustanovimo krožke, pa še nisimo dosegli svojega namena, temveč morajo ti krožki tudi redno delovati.

Vodje krožkov naj skrbijo, da se bo v krožke vključilo čimveč učencev, ki se za določen krožek res zanimajo, tako da ne bodo ležali v njih le za število. Da pa bodo mogli krožki obstajati, je potrebno, da nam šola zagotovi sredstva, predavatelji pa nam pomagajo z nasveti. Prepričan sem, da bodo krožki na naši šoli še bolj zaživeli, saj imamo letos vse pogoje zanje.

Lesjak Zvonko, VIII. r

ŠOLARČEK IZPOD ČRNE PRSTI

Šolarček, šolarček izpod črne prsti,
v šoli v zadnji klopi pri oknu sedi,
ušesa nopenja, oči, proti spancu je brez moči.

Učitelj ga vpraša:

"Šolarček ti, rajši kot dremaš, povej mi,
kje naša država leži?"

Šolarček vstane, si rane oči:

"Prosim, tovariš, nise razumel,
kako se vprašanje glasi?"

Učitelj vprašanje ponovi,

a šolarček vstrajno molči

in si kar naprej rane oči,

nato pa za svoje znanje "cvek" dobi.

Po šolski konferenci darilo dobi, ko pride domov, šele tedaj ga
ki se pismeni opomin glasi. zaskrbi,

To je darilo za njegovo neznanje, in zjutraj se očetu v službo
ker nič ne zna in se nič ne uči. mudi,

takrat mu sinček pod nos
pomoli:
"Oče, prosim, tole podpiši mi"

Zgonik Dušan, VII. r

TURŠKI KRIŽ

To kar vam hočem sedaj opisati, se je zgodilo približno pred petsto leti. To se pravi takrat, ko je po naših krajih divjal Turek, ki je brez usmiljenja pobijal, požigal in zaslužnjeval ljudi, male dočke pa vzgajal za odlične janičarje. Nekoč so Turki prihrumeli v Podbrdo in bili tu premagani. S svojimi iskrimi konjiči so Turki zelo hitro potovali. Seveda za časa Turkov naše dežele še niso bile preprožene s cestami kakor danes. Bili so le kolovozi, pa še ti ne zelo uglašeni. Turki so se torej vzpenjali po ozkem skalnatem kolovozu na Petrovo brdo. Toda, ko so bili v najožjem prehodu, so od zgoraj navalili nanje domačini. Le ti so valili nad Turke kamenje, hloče in vse, kar jim je prišlo pod roke. Turki so se junaško borili, toda kaj bi s svojimi komaj meter dolgimi sabljami proti hloču, ki je ubil kar pet jezdecov s konji vrel naenkrat. Tako so domačini pretrgali vse Turke razen enega, ki se je skrnil pod neko skalo in si tako rešil življenje. Ko so se vaščani umaknili, je znanji Turek vzel sabljo in vsekal v skalo križ, ki ga je porjavil s krvjo v znamenje, da se v ta kraj Turki ne povrnejo nikoli več. Če bi morla kdo raj videl turški križ, naj ga kar priho pogledat. Še danes je turško znamenje vklesano v skalo nad cesto, ki se vije iz Podbrda proti Petrovem brdu.

Nagode Radi, V.r

DEDEK V GOZDU

Nekoč se je po gozdu sprehajal telek. Opazoval je življenje v njen. Vsedel se je pod košato bukev, pod katero je bilo vse polno žira. Na visoki smreki je zaškrtala veverica. Dedek je je mirno opazoval. Nato pa je zasumelo v listju in že je zagledal ježa, ki je korakal proti svoji duplini. Malo stran na jasi pa se je pasla srnica. Dedek je potihoma vstal in odšel, da ne bi motil gozdnih prebivalcev. Rad je imel gozd in življenje v njen.

XXXXXXXXXX
XXXXXXX
XXXXXX

Zgaga Roman, II.r

VEVERIČINA PROŠNJA

RJAVKA

Lešnikov, orehov,
mi iz svojih nehov,
v košek moj nasujte,
v mili dar darujte.

Miška Rjavka ina mlade,
enkrat štiri, enkrat pet,
prišel je soselov maček,
jih pojedel vseh devet.

Lačna je družina,
bela vsa dolina.

Arman Marjan, II.r

Drole Milojka, III.r

POČITNICE V AVSTRIJI

Zadnji teden šolskega leta se je bližal koncu, ko me je nepričakovano vprašala naša razredničarka: "Bašelj, ali bi šel v Avstrijo na počitnice?" Ko mi je oče dovolil in ker je bilo potovanje zastonj, sem zelo rad šel. 21. junija zjutraj sem se z učenko iz osmega razreda odpeljal na Most na Soči. Tam sva spoznala prve prijatelje. Odpeljali smo se v Novo Gorico ter nadaljevali pot preko Sežane in Postojne v Ljubljano. Vse do Postojne so vstopali novi prijatelji, s katerimi sem preživel toliko lepih dni. V Ljubljani se nas je končno zbralo 86 skupno s tovariši, ki so nas spremljali. Stopili smo na vlak in se mimo Zilanege mosta in Celja pripeljali v Maribor. Med vožnjo sem zrl skozi okno in opazoval slovensko pokrajino. Ko smo prekoračili jugoslovansko mejo, sem opazoval našo Koroško. S polj so nam mahali ljudje, na pašnikih se je pasla živina in pred nami so se rastezale vedno nove pokrajine. Počasi je na zemljo legla noč. Pustili smo za seboj Gradec in končno prispeli v Leoben. Prešedli smo na razmajan avtobus, ki nas je po ozki cesti pripeljal v Tolluöhe. Umili smo se in najedli ter se zakopali v sveže postelje ter od utrujenosti kmalu zaspali. Zjutraj so me prebudili prvi sončni žarki. Zbudilā sta se tudi tovariša na moji levi in desni, beseda je dala besedo, in postali smo dobri tovariši. Počasi so se prebudili tudi ostali. Ko smo pospravili postelje, smo odšli k zajtrku. Pri zajtrku sem opazoval v kakšno pokrajino sem prišel. Obdajali so nas griči, porasli s smrekovimi gozdovi. Ta dan smo ugotovili, da se bomo imeli zelo lepo. Na razpolago nam je bil bazen, nogometno igrišče, šah in druge igre. Hrana je bila odlična. Sonce, igre in dobra hrana so opravile svoje, kmalu smo postali lepo zagorčeli. Tudi nabiranje jagod je bilo pogosto na dnevnem redu. Ob neki taki priliki, so prijatelja Borisa opikale ose. V drugem tednu našega bivanja, se nam pridružijo vrstniki iz Hrvaške. Med njimi in nami so se bile ogorčene nogometne tekme, ki pa so se vedno končale v njihov prid. Zadnji teden našega bivanja smo izkoristili za potovanje po Avstriji. Ogleдали smo si Leoben, Steinberg, Gradec ter si v teh mestih nakupili spominkov na Avstrijo. Še posebno pa nas je razveselil obisk mladih Avstrijcev. V njihovi družbi smo preživeli lepo popoldne. Zadnji dnevi so bili bolj slabi, ker je deževalo. Počasi smo se pričeli pripravljati na povratek domov. Kar prehitro je prišel dan, ko smo morali vzeti prtljago v roke. Še enkrat sem ošinil stavbo in pomahal v pozdrav in avtobus je že zavil po serpentinah v dolinō. Nisem mogel verjeti, da je teh počitnic že konec in da bom moral zapustiti prijatelje. Ko smo se v Ljubljani pozdravljali, je narsikomu ušla solza. Obljubili smo si, da sū bomo dopisovali in tako ohranili prijateljstvo. Na domači postaji me je pričakal oče in snidenje z njim mi je ponovno razjasnilo obraz. Vesel sem bil, da sem zopet doma, toda spomin na prijatelje je ostal.

Bašelj Rado, VIII. r

BABICA PRIPOVEDUJE

Moja babica je živela med vojno v Beli krajini. Tam so fašisti požgali mnogo vasi. Tudi vas, kjer je stanovala

moja babica je bila požgana skoraj do tal. Ljudje so si zgradili zasilna stanovanja.

Ko je bila babica pri nas na počitnicah, nam je pripovedovala:

"Konec junija 1942. so zgodaj zjutraj prišli fašisti in začeli požigati hiše tistih družin, katerih očetje ali sinovi so bili v partizanih. Prebivalce so odpeljali v internacijo na Rač. Skupaj z drugimi vaščani sem zbežala v gozd, da nas

ne bi internirali. Zvečer, ko smo se vrnili nazaj, je bila vsa vas do tal požgana. Nismo imeli kje prenočiti. Takoj smo si pričeli graditi zasilna bivališča. Iz kanenja smo sezidali kolibo. Ker apna in peska nismo imeli, smo maltó naredili iz ilovice in pšeničnih plev. Za streho smo upočasili pločevino, ki je stala ob pogorišču neke hiše. To novo bivališče je stalo pod veliko košato jabolko, ki je bila polna sadov.

Italijani so si napravili svoje postojanko v sosednji vasi ob progi. Od tam so stalno opazovali in nadzorovali našo vas. Bili pa so tudi zelo boječi in vsak šum jih je vznemirjal.

Zato so jih tudi v jeseni spravila v strah jabolka, ki so padala na pločevino iste strehe našega stanovanja. Neke noči, ko so že vsi prebivalci spali, so začeli Italijani na vso noč streljati proti vasi. Streljanje je trajalo vso noč.

Takoj zjutraj je prišla v vas četa Italijanov, ki je hotela na vsak način izsiliti iz nas priznanje, da so bili v vasi partizani. Dejali so, da so slišali pokanje. Tedaj sem se spomnila naših jabolk, ki so z ropotom padala na našo streho. Gotovo je to pokanje pognalo fašistom strah v kosti.

Pripognila sem se, nabrala jabolka v predpasnik in jih začela metati na pločevinasto streho. Skušala sem jim dopovedati, da so taki partizani streljali. Italijani niso ničesar več rekli, spogledali so se in takoj osramočeni zapustili vas. Mi pa smo se še dolgo smejali na račun njihove strahopetnosti." Tudi mi otroci smo se smejali, ko je končala s svojo zgodbo.

Lenar Stanka, V. r

Na Črno prst

Prišlo je poletje in z njim počitnice. Pet se nas je zbralo in sklenili smo, da gremo na Črno prst. Spolnini nahrbtniki smo pozno popoldne krenili na pot. Hodili smo počasi in vtrajno, mnogokrat počivali. Vedno bolj se je mračilo in kmalu je postalo temno. Vedno pogosteje smo počivali, vedno bolj so nam pešale noči. Končno smo prišli iz gozda in nadaljno pot nam je razsvetljevala Luna. Treba je bilo premagati še zadnji vzpon in pred nami je vstala temna senca koč. Trdi pogradi so bili za nas najnehkejše postelje.

Torkar Marko, VII. r

PRAVOČASNO SE JE SPOMNIL

Dogajalo se je takrat, ko smo doma še imeli kozi in ovce in sem jih poleti s prijatelji pasel vsak dan. Nekéga dne sva se s prijateljem odločila za bzko grapo. Drobnico sva napodila med grmičevje, midva pa sva razgrnila staro odejo in zakurila v pripravljenem ognjišču. Ko je žerjavice bilo dovolj, sva natresla najgo krompir, midva pa sva se pogovarjala. Nenadoma sva opazila, da se nad sotesko zbirajo črni oblaki. Hitro sva pojedla skoraj surov krompir in se odpraviša po drobnico. Kmalu sva našla vse koze, samo naše ovce ni bilo. Tedaj se je oglasila na nasprotnem bregu. Pohitela sva k njej, a sva opazila, da je bila vsa zapletena v srobot, ki pa je bil predebel za najine šibke roke. Premišljevala sva, kako naj jo rešiva brez nožička. Nenadoma je prijatelj stekel k ognjišču in prinesel odejo. Vrgel jo je na ovce, ki je v divjem skoku potrgala ves srobot in oddirjala k čredici. Tedaj je v gozdu zašumelo in začutila sva prve kaplje. Pograbila sva svoje stvari in se spustila v dir, da bi čimprej dosegla streho.

Lesjak Zvonko, VIII. r

NAŠA MUCA

Naša muca rada miš lovi,
kdaj pa tudi poleži,
srečno dan prespi,
a zvečer na lov hiti.

Včasih ujame tudi ptička,
a takrat gorje,
če jo vidi naša mama,
skriti mora se.

Frelih Janko, IV. r

Z I M A

V deželo prišla je starka zima,
v stari bajti se je naselila
sedaj pa razsipa sneg
pa doleh in po bregih.

Otroci vsi veseli
na poljane so hiteli,
sanke s sabo so vzeli
in se sankati pričeli.

Babice in dedki
pa se zime niso veselili,
kar mogoče hitro
v zapeček so se skrili.

Obid Lenka, VIII. r

Učenci ŠOLARČEK čaka vaših prispevkov.

L o v

Lov je zelo lep šport. Hodiš po hostah, po stezah, po travnikih in vidiš lepo naravo in njene prebivalce - živali. Tudi moj ata je lovec. Večkrat ga spremljam, ko gre na lov. Kar on napisal sem doživel sam, ko sem nekdo spremljal očeta na lov. Morda se vam ta zgodba zdi neverjetna, vendar je resnična. Nekega lepega dne sva z očetom šla na lov. Do revirja sva se peljala s motorjem. Nato sva šla navkreber po hosti. Po prvih korakih po hosti sva zagledala zelo zglajene steze. To se nama je zdelo sumljivo, zato sva hitro in oprezno šla po eni od teh stez. Steza naju je privedla do lisičine. Oba sva obstala, kajti pred njo so se igrali tri mlade lisičke. Počili so trije streli in lisičkam vzeli življenje. Položila sva jih pred lisičino in se skrila v zaklon. Oče je položil predse puško in čakala sva ter upala, da pride nati lisičk. Zašlišala sva šum in postala oprezna. Iz groma se je prikazala lisica s kokoško v gobcu. Zopet je počil strel in lisica se je mrtva zgrudila. Ta dan sva imela veliko lovsko srečo. Uplenila sva štiri lisice ter kokoš, ki nama jo je prinesla lisica. Vesela sva se s plenom vrnila domov.

Pavletič Franko, VII. r

POROČILO O DELU PIONIRSKÉ ORGANIZACIJE

V letošnjem šolskem letu smo imeli že precej pionirskih sestankov. Delo smo organizirali tako, da imamo skupne sestanke predstavnikov razrednih skupnosti, in sicer treh predstavnikov iz vsakega razreda. Na teh sestankih se znanino o vsem, kar nas teži in veseli in nato o tem poročamo v svojih razredih. Ravno tako tudi na sestankih poročamo o delu v posameznih razredih. Na zadnjih sestankih smo se mnogo pogovarjali o našem listu, saj nas je zelo skrbelo, kako bo izgledal. V začetku šolskega leta smo zelo mnogo razpravljali o učenju in disciplini. Sklenili smo, da bomo zelo ostro prijeli tiste pionirje, ki zaradi svoje neobče ninažo uspehav v šoli. Najboljše po vseh poročilih vsem tistim, ki se redno učijo. Pri tistih disciplinarno smo sklenili, da bomo zelo strogi, da ne bi bilo poškodb. V bodoče bomo naša nastopila javno in tiste v zvezi ali posameznikom, ki se posebno pri... tudi... tiste, ki zaradi svoje... da so... ni... ni...

Načelnik PO,

JELKA OB NOVIH LETU.

VSERUCENIC I, STARŠE IN UČITELJSKEMU
ZBORU ŽELI "ŠOLARČEK" SREČNO
IN USPEŠNOV POLNO NOVO LETO 1964

"Šolarček"

Glavni urednik: Valentinčič Jelka,
Odgovorenj za tisk: Zgaga Pavle, Lesjak Zvonko

"Šolarček izpod črne prsti" izhaja po potrebi
Cena posameznemu izvodu 30 din.